

 VERESNÉ KRAJCÁR IZABELLA ALPOLGÁRMESTER

Iktatószám: I-11-105/2008.

nyilvános ülés

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2008. május 15-én tartandó rendes ülésére

Tárgy:

b) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény hatálya alá tartozó önkormányzati feladatok 2007. évi teljesítésének értékelése

15./ sz. napirendi pont

<u>Készítette:</u>	Szociális és Egészségügyi Osztály Mayer Péter
<u>Egyeztetve:</u>	Gyámhivatal Újbudai Humán Szolgáltató Központ Egyesített Bölcsődei Intézmények
<u>Tanácskozási joggal meghívott:</u>	Szociális és Egészségügyi Osztály Mayer Péter Gyámhivatal Cseh Szakál Hajnalka Újbudai Humán Szolgáltató Központ Kissné Tóth Katalin Egyesített Bölcsődei Intézmények Motilné Faggyas Ágnes
<u>Bizottsági tárgyalás:</u>	Szociális, Lakás és Sport Bizottság

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Filipsz Andrea
dr. Filipsz Andrea
2008. május 8.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-éig – a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatala Szociális és Gyámhivatal, valamint a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet részére.

A Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata a Gyvt-ben meghatározott kötelező feladatait a Polgármesteri Hivatal Humánszolgálati Igazgatóság Szociális és Egészségügyi Osztálya és Gyámhivatala, az Újbudai Humán Szolgáltató Központ /1117 Budapest, Bogdánfy utca 7/d./, az Egyesített Bölcsődei Intézmények /1119 Budapest, Tétényi út 46-48./, valamint három civil szervezet, az Anyaoltalmazó Alapítvány, a Krízis Alapítvány és a Sor-sunk és Jövők Alapítvány útján látja el.

1. Újbuda demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

1. táblázat

Budapest Főváros XI. kerületének állandó és lakónépessége – 2007. december 31.

Állandó népesség (fő)	Lakónépesség (fő)
115 394	125 451

2. táblázat

A 0-25 éves korosztály száma, nemekénti aránya az állandó népességben 2007-ben

0-5 éves		6-14 éves		15-18 éves		19-25 éves	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
3 682	3 387	4 170	3 911	2 081	2 000	4 728	4 902

A 0-18 éves korosztály száma majdnem elérte 2007-ben a 20 000 főt /19 231 fő/, a 0-25 éves korosztály száma összesen 28 861 fő volt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési normatíva kedvezményére, tankönyvtámogatásra illetve az évente két alkalommal folyósított gyermekenként 5 000 Ft összegű pénzügyi támogatásra.

A 2007. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre akkor vált jogosulttá a gyermek, ha az őt gondozó családban az egy főre jutó jövedelem havi összege nem haladta meg a nyugdíjminimum 120%-át, 2007. évben 32 556 Ft-ot, gyermekét egyedül nevelő szülő, vagy tartós beteg, fogyatékos gyermeket nevelő szülő/család, illetve nagykorú gyermek esetében pedig a nyugdíjminimum 130 %-át, 2007. évben 35 269 Ft-ot.

2007. évben 516 családban összesen 1 065 gyermek részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. A támogatás megállapítása iránti kérelmek

közül tizenöt került elutasításra. Elutasítás általában, a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár túllépése miatt történt. A kisszámú elutasítás oka, hogy e támogatás típusát általában a leghátrányosabb szociális helyzetben lévő családok igénylik.

A helyi rendelet szerint gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, illetve a kerületi lakóhellyel rendelkező három vagy több gyermekes családban nevelkedő gyermek törvényes képviselője részére, karácsonyi támogatás címen, december hónapban egyszeri támogatás folyósítására került sor. 2007-ben 1 312 család, illetve 3 360 gyermek részére, gyermekenként 5 000 Ft mértékű támogatás folyósítására került sor, 16 800 000 Ft összegben.

2.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

A támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. A támogatásban részesülő, évente két alkalommal folyósított gyermekenként 7 500-Ft összegű pénzbeli támogatásra jogosult. 2007. évben e támogatásban 4 családban 6 gyermek részesült. A jelzett időszakban két elutasítás történt, mivel a gyám nem rendelkezett a fent felsorolt ellátások egyikével sem.

2.3. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Az Önkormányzat annak a gyermeknek állapíthat meg rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, akinek a családja időszakosan létfenntartás gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum kétszeresét, 2007. évben 54.260 Ft-ot. A támogatás pénzbeli, továbbá természetbeni ellátás formájában, így különösen gyermekétkeztetésként, gyermektáboroztatásként, utazási hozzájárulásként, tanszertámogatásként is nyújtható.

Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat javaslata alapján a várandós anya részére is megállapítható a támogatás.

2007. évi módosított előirányzat 50 000 000 Ft, a teljesítés összege pedig 23 956 000 Ft volt. Az ellátás havonta átlagosan 291 családra terjedt ki. A támogatás iránti kérelmek közül 127 darab került elutasításra, nagytöbbségben a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár túllépése miatt. A támogatást leginkább a gyermeküket egyedül nevelő szülők, illetve a minimálbért nem, vagy csak igen kis mértékben meghaladó jövedelemmel rendelkezők vették igénybe.

3. táblázat

Az önkormányzati támogatások adatai

A támogatás megnevezése	Család/gyermek	Összeg /Ft-ban
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	516 / 1 065	10 650 000
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	4 / 6	90 000
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	291 család/hó	23 956 000

2.4. A gyermekétkeztetési kedvezményben részesülőkre vonatkozó adatok

Az Egyesített Bölcsődei Intézményekben az ellátott gyermekek közül 2007. évben 72 gyermek részesült ingyenes étkeztetésben, 7 gyermek pedig 50%-os kedvezményben.

Az óvodák és az iskolák tekintetében 50%-os kedvezményben részesült a 2007. évben összesen 1 956 fő, ebből 1 472 iskolai tanuló, 484 óvodás. Ingyenes étkeztetésben részesült az óvodás korúak közül összesen 184 fő, az iskoláskorúak közül 246 fő, tehát összesen 430 fő.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekvédelem önkormányzati feladatait az intézmények a Gyvt.-ben, továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben (a továbbiakban: 15/1998.(IV.30.) NM rendelet) meghatározottak alapján végzik.

3.1. Egyesített Bölcsődei Intézmények

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását az Egyesített Bölcsődei Intézmények szervezeti keretei között biztosítja.

Feladatai a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körébe tartoznak, amelyek végrehajtásával hozzájárulnak a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez.

Tevékenysége kiterjed a Gyvt. 41. § (1-2) bekezdésében, valamint a 42. § (2) bekezdésében meghatározott körre. Szolgáltatásainak lehetőségeit a Gyvt. 42. § (3) bekezdése határozza meg. A 15/1998.(IV. 30.) NM rendelet 4. § (3) bekezdésben meghatározott módszertani feladatok ellátását az intézmény 2003 szeptembere óta végzi, 2006. május 1-jétől az egész Közép-Magyarország régióra kiterjedően. Ellátási területéhez Közép-Magyarország régió 196 bölcsődéje, valamint 45 családi napközije tartozik.

Az intézmény kilenc tagbölcsődéje az alapellátáson túl, sajátos nevelési igényű, és/vagy fogyatékkal élő gyermekek integrált formájú speciális gondozását és korai fejlesztését is végzi, valamint igény szerint otthoni gyermekgondozást is biztosít.

Játszóházi és időszakos gyermekfelügyeleti szolgáltatását költségtérítéses formában nyújtja.

3.1.1. Személyi feltételek

Az intézmény 2007-ben 238 teljes munkaidős és 9,5 részmunkaidős álláshellyel rendelkezett. A szakmai személyzet létszáma 169,5 fő volt. A szakmai munkát 78 fő technikai dolgozó látta el. A sajátos nevelési igényű gyermekek problémáinak felismerését, a megfelelő szakellátásba irányítását, szakértői vizsgálat és javaslat kérését, valamint a korai fejlesztést és a speciális ellátást 7 fős szakmai team irányította, végezte és segítette, melynek tagjai 3 fő gyermek szakorvos, 1 fő pszichológus, 1 fő fejlesztő gyógypedagógus, 1 fő gyógypedagógus-gyógytornász 1 fő logopédus (feladatra történő megbízással).

3.1.2. Férőhelyszám

Az intézmény engedélyezett férőhelyeinek száma 2007-ben 635 volt, melyből 575 férőhelyen alapellátást, 60 férőhelyen szolgáltatást nyújtott. Bölcsődei ellátásban összesen 1 147 fő gyermek részesült, 105 483 gondozási napon, ami 477 fő gyermek jelenlétét jelenti a bölcsődei csoportokban naponta.

Az intézménybe beíratottak szerinti átlagos feltöltöttsége: 117,4%, kihasználtsága: 76,7% volt.

Az elmúlt években megfigyelhető, eleinte fokozatosan emelkedő igénybevétel 2007-ben ugrásszerűen megnőtt, a férőhelyekre várakozó családok száma az év végére elérte a 300-at. Az

így kialakult helyzet komoly feladat elé állította és állítja folyamatosan a bölcsődét valamint Újbuda Önkormányzatát, mivel belátható időn belül remény sincsen ennyi gyermek elhelyezésére. Az intézmény a jelentkezések elfogadásánál és a felvételnél a Gyvt. 41. § valamint a 15/1998. NM rendelet 34. § és a 36. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint dönt.

Az igények növekedése várhatóan tovább tart még az elkövetkező évben is, melyet a kerületbe történő beköltözések mellett erősít az édesanyák gazdasági, megélhetési okok miatti korai munkába állása. Nagy számban keresik meg a bölcsődét azok a családok is, ahol több gyermeket nevelnek és a három éven aluli gyermekek száma kettő, ezért az otthoni ellátást kívánják kiegészíteni legalább a délelőtti időszakban intézményes ellátással.

3.1.3. Alapellátó tevékenység

Bölcsődei feladat ellátása

Az intézmény 2007-ben is feladatának tekintette az egészséges testi fejlődés, a kiegyensúlyozott érzelmi fejlődés és a szocializáció kialakulásának elősegítését, valamint a megismerési folyamatok ismeretnyújtással, az önálló aktivitás és kreativitás támogatásával, a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosításával történő fejlődését az életkornak megfelelően.

Az örmezei bölcsődében 2007-ben jelentős változások történtek. Megnövekedett az ellátott gyermekek száma, és ezzel egyidejűleg a várakozóké is. Kialakításra került az intézmény diétás konyhája, mely a bölcsődés gyermekek mellett óvodás korúakat is ellát. Az itt dolgozó szakember létszám és a tárgyi feltételek biztosítása, valamint az étel- szállítás megszervezése komoly feladatot jelentett mind a bölcsőde, mind pedig a GAMESZ szakemberei számára.

Évvégén megkezdődött a központi raktárként használt egy gondozási egység 20 férőhelyének visszaállítása a gyermekellátásba.

Különleges bánásmódot igénylő, sérült és/vagy fogyatékkal élő gyermekek ellátása

2007. évben gyógy- és fejlesztőpedagógiai ellátásban részesülő gyermekek száma összesen: 52 fő volt.

Ebből:

- sajátos nevelési igényű: 4 fő (kiegészítő normatívára jogosult);
- lassult fejlődésű, szociálisan hátrányos helyzetű: 26 fő;
- fejlődésében időszakosan megakadt, fokozott figyelmet igénylő: 18 fő;
- játszóházi foglalkozásokon korai fejlesztésben részesülő (specifikus sérülése miatt bölcsődei ellátása jelenleg nem megoldható): 4 fő.

A bölcsődei intézmény keretein belül fejlesztésben részesülő gyermekek 65 %-a mentális vagy pszichomotoros retardáció, illetve megkésett vagy akadályozott beszédfejlődés problémával küzd. Autisztikus tulajdonságokkal rendelkezik kb. 5%. A továbblépéshez szükséges fejlettségi szint elérése után óvodába távozott 9 fő, bölcsődei ellátást igényel továbbra is 37 fő, évközben kimaradt az intézményből 6 fő.

Házi gyermekfelügyelet, otthoni gyermekgondozás

A feladatot Albertfalván, a Bóbita bölcsőde keretei között működő Füles játszóház és házi gyermekfelügyelet látja el 2000. szeptembere óta. 2007-ben eseti segítségnyújtást igényelt 1 család, 8 alkalommal. A megkeresés indoka: a szülő képzésben való részvétele volt. 2007-ben

a tapasztalatok szerint főleg a klasszikus intézményi ellátásra volt elsősorban igény, és a szolgáltatásoknak is az intézmény területén biztosított formáit vették igénybe inkább.

3.1.4. Szolgáltatások

Játszóházak

Három bölcsődében, Kelenföldön, Albertfalván és Gazdagréten nyújtotta az intézmény 2007-ben is ezt a szolgáltatási formát. 4 619 órát töltött az intézményben 62 gyermek a szüleivel együtt, átlagosan nyitvatartási naponként 20-20 fő a három játszóházban.

A játszóházak 2007-ben is fontos szerepet töltek be az intézmény életében, komoly segítséget jelentettek az igények kielégítésében. Számos esetben áthidaló megoldást és kompromisszumkötési lehetőséget jelentettek a családoknak és a bölcsődének egyaránt, a férőhelyek szűkössége miatt keletkező feszültségek oldásában.

Időszakos gyermekfelügyelet

Ennek a szolgáltatásnak a lehetősége már csak kevés bölcsődében adott a magas gyermeklétszám miatt. Szívesen veszik igénybe a családok ezt az ellátási formát. Nagyon jó megoldást jelent azon családok számára a szolgáltatás, ahol a szülő csak rész munkaidőben vagy csak a hét néhány napján dolgozik, illetve valamilyen képzésben vesz részt.

2007. évben 60 kisgyermeket láttak el ilyen formában, 767 alkalommal, 4 bölcsődében. Főleg Albertfalván, Gazdagréten, és Kelenföldön élnek a családok ezzel a lehetőséggel.

3.1.5. Az Egyesített Bölcsődei Intézmények tagbölcsődéi

4. táblázat
Egyesített Bölcsődei
Intézményekre vonatkozó
adatok

A tagbölcsőde megnevezése	Férőhely száma	Csoportok száma	Játszóház
Napsugár Bölcsőde (Csiki-hegyek u. 9.)	80	8	-
Katica Bölcsőde (Törökugrató u.11.)	60	6	20
Kuckó Bölcsőde (Bogdánfy u. 4/a)	60	6	-
Pöttöm Bölcsőde (Ménési út 41.)	35	4	-
Szemünk Fénye Bölcsőde és Regionális Módszertani Központ (Tétényi út 46-48.)	80	8	20
Mogyoróskert Bölcsőde (Fraknó u. 13-15.)	60	6	-
Mesevár Bölcsőde (Zólyomi út 20-22.)	60	6	-
Dúdoló Bölcsőde (Menyecske u. 2.)	60	6	-
Bóbita Bölcsőde (Fonyód u. 3-5.)	80	8	20

5. táblázat
Egyesített Bölcsődei Intézmények kihasználtsága és feltöltöttsége

2007 /hónap	Beíratott gyermekek száma		Kihasználtság
	fő	%	%
január	667	116	76,4
február	683	118,80	81,8
március	694	120,70	81,7
április	697	121,20	84,2
május	703	122,30	81,7
június	704	122,40	90,3
július	699	121,60	69,8
augusztus	621	108	61,3
szeptember	542	94,30	69,4
október	612	106,40	71,6
november	636	110,60	81,4
december	632	109,90	70,6

3.1.6. Egyéb feladatok

Gyermekvédelmi feladatok ellátása

Az Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéiben 2007-ben 22 fő volt hátrányos helyzetű, és 9 fő volt veszélyeztetett. Ez a gyermekek 13 %-a. 4 esetben kérték a gyermekjóléti szolgálat segítségét.

Regionális módszertani feladatok ellátása

Az intézmény Közép-Magyarország régióban folyamatosan tartotta a kapcsolatot a napközbeni ellátást nyújtó intézményekkel (államival és civilvel egyaránt), szakmai tanácsaival segítette a működtetőket a szakmai színvonal növelésében, a felmerült problémák megoldásában és a továbbfejlődés irányának kijelölésében.

Szakértői véleményeket készített gyámhivatali ellenőrzések kapcsán a gyermekellátó intézmények működési feltételeiről, intézményvezetői pályázatokra irt szakmai-vezetői programokról, bölcsődék fejlesztéséről és óvodákkal történő integrációról.

Együttműködött a Szociális és Munkaügyi Minisztérium és annak háttérintézménye gyermekvédelmi főosztályával, szakértőként segítve az új kezdeményezések kidolgozását, a törvények, rendeletek módosítását, a minőségbiztosítási rendszer létrehozását. A szakemberek képzésének, továbbképzésének aktív résztvevője és szervezője volt, akár gyakorló területként, vizsgahelyként, előadóként vagy moderátorként. Kutatásban, tudományos munkában véleménynyilvánítási lehetőséget kapott és adatgyűjtési feladatot végzett.

3.2. Újbudai Humán Szolgáltató Központ

Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ integráltan működteti a gyermekjóléti és a családsegítő szolgáltatást. A két feladat két önálló szakmai egysége az intézménynek.

3.2.1. Személyi feltételek

Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ Gyermekjóléti részlegében az alkalmazottak száma 2007-ben 31 fő volt.

Bizonyos feladatköröket – pszichológus, jogász, pszichiáter, kineziológus, szupervizor – 2007-ben is megbízási szerződéssel láttak el.

3.2.2. Szakmai munka

A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási, és gondozási tevékenységeket lát el. A feladat a klienssel való együttműködésen alapuló, a hatósági munkát megelőző, azt információkkal segítő és kiegészítő, szolgáltató tevékenység.

Általános feladatok a tanácsadás, információnyújtás, a különböző ellátásokhoz való hozzájárulás segítése, szakmai koordináció, észlelő és jelzőrendszer működtetése, nyilvántartások vezetése, szabadidős programok szervezése a prevenció érdekében.

6. táblázat

A szakmai tevékenység mutatói

A tevékenység megnevezése	2007
Információnyújtás	1 691
Tanácsadás	831
Segítő beszélgetés	816
Családlátogatás, hivatalos ügyek intézése	1 453
Összesen	4 791

A törvényi előírásoknak megfelelően a Gyermekjóléti Központ az észlelő és jelzőrendszeri tagok részvételével megtartotta az éves gyermekvédelmi tanácskozást, szakmaközi megbeszéléseket szervezett, valamint szükség esetén esetkonferenciát, esetmegbeszélést tartott.

A jelzőrendszer működtetésének egyértelmű célja a gyermekvédelemben érintett intézmények, szervezetek, szakemberek együttműködésének javítása, hatékonyabbá tétele, az információáramlás elősegítése, a jelzőrendszer tagjai tevékenységének az összehangolása.

7. táblázat

A jelzőrendszer tagjainak jelzései

A jelzések érkezése	Esetszám
Ügyészség, bíróság	4
Társadalmi szervezet	2
Állampolgár	7
Pártfogó felügyelői szolgálat	5
Önkormányzat	84
Egészségügyi szolgáltató	19
Személyes gondoskodást nyújtó szoc. szolg.	3
Közoktatási intézmény	178
Rendőrség	25
Összesen	327

A szolgálat munkatársai számára kötelező nyilvántartást vezetni, melynek törvényi szabályai a tavalyi évben jelentősen változtak. A 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet értelmében 2007. április 1-től a Gyermekjeink védelmében elnevezésű adatlaprendszer használata kötelező.

2007-ben az intézmény különös hangsúlyt fektetett a kerületben élő gyermekek hasznos szabadidő eltöltésére. A szabadidős programok szervezésének egyik fontos szempontja, hogy a

családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok jobban felszínre kerülhessenek. Emellett ezek enyhülhetnek is, hiszen a rossz szociális helyzetben élő családoknak sok esetben nincs lehetőségük gyermekeik számára hasznos és koruknak megfelelő szabadidős programot biztosítani.

A szabadidős tevékenységek célja az egészséges életmódra való nevelés, az agresszió levezetése, kezelése, a szülők motivációjának növelése a közös szabadidős tevékenység megszervezésére, a szülő-gyermek közötti kommunikáció fejlesztése, a kapcsolat erősítése a közös élményen keresztül, új magatartási minta tanulása.

2007-ben szervezett szabadidős programok voltak a korrepetálás, internet hozzáférés, szervezett színházlátogatás, cirkuszlátogatás, különféle rendezvények szervezése a Budapesti Művelődési Központba, a Kamaraerdei Ifjúsági Parkba, RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálathoz, Vöröskereszt programjaira, stb. A Polgármesteri Hivatal Szabadidő és Sport Osztályával közös szervezésben a soltvadkerti szociális táborban 2007-ben 84 rászoruló gyermek nyaralhatott térítésmentesen. A tábor lakói élményekben gazdag kirándulásokon, rendezvényeken, és korrekciós, személyiség és közösségfejlesztő programokban vettek részt.

A tavalyi évben önkormányzati pályázat segítségével indítottak Kamasz- és Esetmegbeszélő csoportot, valamint egy Szülői tréninget is.

3.2.3. Gondozási tevékenységek

Alapellátás, mely az önkéntesség elvén alapul, a minimális beavatkozás elvét szem előtt tartva nyújt segítséget. A védelembé vétel keretében a családgondozói javaslat figyelembe vételével, jegyzői határozat formájában az érintettek számára olyan szabályok előírása történik, melyek a problémák megoldását, a veszélyeztetettség megszüntetését segítik. Az átmeneti nevelt gyermekekkel és családjukkal végzett szociális munka célja a családjából kiemelt kiskorú és családja közötti kapcsolat fenntartása, javítása, valamint annak elősegítése, hogy mielőbb képessé váljanak a gyermek családi környezetben való nevelésére, gondozására. Az utógondozás célja pedig, hogy az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetbe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését.

8. táblázat

A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint

A probléma típusa	Eset száma
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	275
Gyermeknevelési	138
Gyermekintézménybe való beill. nehézség	85
Magatartás- teljesítményzavar	153
Családi konfliktus	118
Szülők, család életvitele	113
Szülői elhanyagolás	58
Családon belüli bántalmazás	36
Fogyatékoság, retardáltság	16
Szenvedélybetegségek	26
Összesen:	1 018

9. táblázat
Gondozásba vett gyermekek

	Alapellátás	Védelembé vétel	Utógondozás	Összesen
fiú	188	28	6	222
lány	171	27	2	200
összesen	359	55	8	422

2007-ben alapellátás keretében 359 gyermek gondozását látta el a Központ. Az alapellátásban történő gondozásnál a szülők és a gyermekek együttműködése kielégítő volt, de természetesen ez a munka sem nélkülözi a nehézségeket. A védelembé vett valamint a családjukból kiemelt gyermekek gondozása egyik központi munka a Humán Szolgáltató Központ számára.

3.2.4. Egyéb feladatok

Kapcsolattartási ügyeletet 2007. december 31-ig a Kapcsolat Alapítvánnyal közösen látta el az intézmény. A kórházi szociális munka keretében együttműködési szerződést kötésére került sor a Szent Imre Kórházzal. A Központ rendszeresen kapcsolatot tart a kórházi védőnőkkel, valamint a szülészeti osztály dolgozóival. A Központ munkatársai a családgondozáson túl az alábbi tevékenységeket végzik: önkéntes csoport létrehozása és működtetése, korrepetálás magántanulóknak és tanulási, magatartási problémával küzdő gyermekeknek, alternatív oktatási intézmények felkutatása, kapcsolattartás, drogprevenciós munka koordinálása, áldozatvédelem, tereptanári feladatok ellátása (egyetemi főiskolai hallgatók gyakorlata).

Az intézményben drogprevenció keretén belül bemutatásra került Pesti László „Budapest végállomás” című dokumentumfilmje. A filmet 164 7-8. osztályos gyermek nézte meg. Ezt követően a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat szakemberével közösen került sor a film megvitatására, feldolgozására, melynek célja a szenvedélybetegség kialakulásának megelőzése volt.

3.2.5. Módszertani feladatok ellátásáról, kapcsolatok

2007. évi tevékenységüket továbbra is, a hozzájuk tartozó kerületekkel közösen készített és elfogadott, valamint az ország többi módszertani gyermekjóléti szolgálatával együtt megtervezett feladatmeghatározás alapján és a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet Gyermekvédelmi Főosztályával történő együttműködés mentén, munkaterv alapján végezték.

Legfontosabb feladatuknak tekintik, hogy a kerületek gyermekjóléti szolgálatainak vezetőivel, munkatársaival intenzív, napi kapcsolatban legyenek, s hogy a szolgálatokat érintő szakmai kérdésekről konstruktívan kommunikáljunk.

Az érintett gyermekjóléti szolgálatokkal folyamatos szakmai konzultációt folytattak, a módszertani anyagokat eljuttatták és terjesztették a közös szakmai találkozók, a személyes látogatások, találkozások és konferenciák szintjén, valamint segítséget nyújtottak konkrét szakmai kérdések megválaszolásában. Szoros szakmai együttműködést alakítottak ki a Rendőrtiszti Főiskola és Bünt megelőzési Akadémia munkatársaival, mely több szakmai konzultáción, valamint konferenciákra való kölcsönös meghívásban és azokon való aktív közreműködésben valósult meg. Továbbra is szoros munkakapcsolat a gyermekegészségügyi ellátás szakmai szervezeteivel, képviselőivel (ÁNTSZ, MAVÉ, OGYEI, Házi Gyermekorvosok Egyesülete). A közoktatás terén a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Intézet Gyermekvédelmi osztályának munkatársaival alakítottak ki intenzív munkakapcsolatot. Az Országos Kriminológia Intézettel és az Eszter Ambulancia munkatársaival, számos alkalommal folytattak szakmai

konzultációt. A Szociális Szakmai Szövetség képviselőivel szakmai konzultatív munkakapcsolatot ápolnak valamint a Magyar Családsegítők és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesületével érdekegyeztető és szakmai kommunikációt folytatnak különböző fórumokon az együttműködésre törekedve. A Kék-Vonal Gyermekkrízis Alapítvány munkájában aktívan részt vesznek a Szakember – Szakember Vonal működtetésével, az önkéntesek képzésében való közreműködéssel és a szakmai stáb munkájában való részvétellel. A Fővárosi Áldozatsegítő Szolgálat által szervezett szakmai napon részt vettek, szakmai kapcsolatukat erősítették.

2007-ben két konferencia szervezésében vállaltak aktív szerepet, mely a gyermekjóléti szolgálatban dolgozó szakemberek számára került megrendezésre (I. Országos Gyermekjóléti Konferencia, Közép - magyarországi Regionális Konferencia a gyermekjóléti szolgálatok számára). A minőségfejlesztés terén aktív irányító, szervező és közreműködő feladatot vállaltak a konszenzus anyagok elkészítésében. Továbbképzési feladatukat - az igényeket figyelembe véve -, két akkreditált (35-35 pontérték) szakmai műhely szervezésével teljesítették. Két képzési csoportot szerveztek - tavasszal és ősszel -, a családgondozók részére és tavasszal egyet a vezetők számára. Képzéseik ingyenesek voltak a résztvevőknek, melyet a módszertani feladatokra nyert pályázati forrásból tudtak fedezni.

2007-ben is folytatódott a 2006. évben elkezdett vizsgálat, kutatás, mely a „gyermekjóléti szolgálat feladatai a gyermekek gyermekvédelmi gondoskodásba történő elhelyezésekor” című munkacsoportban végzett feladatátgondolás eredményeként indult el együttműködésben a Fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal. A téma pontos kibontása, megvizsgálása okán, egy kutatást indítottak el a szökött gyermekek helyzetének, a szökés előzményének és körülményeinek vizsgálatával. Fel kívánják táni, hogy milyen intézkedések történtek, vagy milyen lépések nem történtek meg ezekben az esetekben, milyen eszközök hiányoztak az alapellátás és a szakellátás számára, mire lenne szükség ahhoz, hogy megnyugtatóbb módon rendeződhessen a szakellátásba bekerült gyermekek sorsa.

4. Jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági intézkedések

A gyámhatóság gyermekvédelmi feladatai elsősorban a gyermek családból való kiemelésének megelőzésére, a gyermek családban tartására, illetve a veszélyeztetettség megelőzésére, kezelésére irányulnak. A feladat a Polgármesteri Hivatal Humánszolgálati Igazgatóság Szociális és Egészségügyi Osztályán keresztül van ellátva.

A gyámhatóság szoros kapcsolatot alakított ki a jelzőrendszer tagjaival, illetve az Önkormányzat együttműködési szerződést kötött a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságával.

Amennyiben a gyámhatóság a jelzőrendszer valamely tagjától a gyermek veszélyeztetettségéről értesül, a jogszabályban felsorolt hatósági intézkedések valamelyikét megteszi. Ezek az intézkedések:

- a Gyermekjóléti Központ alapellátásra való felhívása a szülő és az ítéltképesége birtokában lévő kiskorú együttműködési nyilatkozata alapján;
- védelembe vétel – ennek eredménytelensége esetén más gyermekvédelmi intézkedés kezdeményezése a lakóhely szerint illetékes Gyámhivatalnál;
- ideiglenes hatályú elhelyezés.

A Gyvt. 17. §-a szabályozza a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátók körét a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében. A meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni, ha a gyermek veszélyeztetettségét tapasztalják. 2007-ben több esetben érkezett jelzés a gyermek veszélyeztetettségéről magától a család valamely tagjától, esetleg a különélő szülőtől, nagyszülőtől.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megakadályozása érdekében segítséget kap a gyámhatóság a Szent Imre Kórház Szülészeti és Újszülött Osztályától is. Minden olyan esetben jeleznek a hatóságnak, amikor kétséges, hogy az újszülött megfelelő környezetbe térhet-e haza.

A jegyzői gyámhatóság gyermekvédelmi munkájának gerincét a védelembé vétel iránti eljárások és az ideiglenes hatályú elhelyezések képezik.

Amennyiben az alapellátásban történő családgondozás mégsem vezetne eredményre, a gyermekjóléti szolgálat családgondozója védelembé vételre tesz javaslatot a gyámhatóságnak.

Védelembé vételre akkor kerül sor, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek családban nevelhető. Ilyenkor a gyámhatóság a gyermeket védelembé veszi, és a család gondozására családgondozót rendel, illetve magatartási szabályokat ír elő a kiskorú és/vagy a törvényes képviselő számára.

A védelembé vételek okai között a szülők magatartása, életviteli problémái mellett egyre nagyobb számban szerepelnek olyan tényezők, amelyek a gyermek személyiségében keresendők: deviáns társasággal való kapcsolattartás, magatartászavarok, ritkább esetben igazolatlan mulasztás, lopással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés.

Amennyiben védelembé vételre kerül sor, a gyámhatóság magatartási szabályokat ír elő a szülő vagy a gyermek számára. Ezek betartását a kirendelt családgondozó ellenőrzi, és segíti a családot abban, hogy a gyermek veszélyeztetettsége megszűnjék. A védelembé vétel elrendelésének indokaként előfordul még, hogy azért kell ezt a gyermekvédelmi intézkedést elrendelni, mert az elvált vagy válófélben levő szülők a gyermek elhelyezéséről, a kapcsolattartásról nem tudnak megegyezni, folyamatos konfliktusuk, egymással szemben tanúsított magatartásuk veszélyezteti a gyermeket. Ebben az esetben is sor kerül a magatartási szabályok előírására – természetesen ilyen esetben általában csak a szülők számára.

A gyámhatóság a védelembé vételt hivatalból a határozat jogerőre emelkedését követően egy év múlva és kérelemre bármikor felülvizsgálja. Ekkor dönt a védelembé vétel megszüntetéséről vagy fenntartásáról. Szükség esetén más gyermekvédelmi intézkedést kezdeményez az illetékes gyámhivatalnál.

Ha a felülvizsgálat tapasztalatai alapján a védelembé vétel eredménnyel járt, azt a gyámhatóság megszünteti. Ha csak részben ért el eredményt, a védelembé vételt a hatóság fenntartja, ilyenkor általában új magatartási szabályokat is előír. Amennyiben a védelembé vétel nem járt eredménnyel, a gyámhatóság más gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében megkeresi a gyámhivatalt.

Ilyen "más" gyermekvédelmi intézkedés pl. az átmeneti nevelésbe vétel, melyre a gyámhatóság azért tesz javaslatot a gyámhivatalnak, mert a védelembé vétel nem járt eredménnyel, a gyermek veszélyeztetettsége a családban történő nevelkedéssel, segítségnyújtással nem szüntethető meg.

A Gyvt. 72. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint, ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, a gyámhatóság a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezi. Az ideiglenes elhelyezésre általában a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: TEGYESZ) Alföldi utcai átmeneti otthonában kerül sor.

A felsoroltakon kívül a gyámhatóság bármely más olyan esetben is segítséget nyújt, amely hatáskörébe és illetékességébe tartozik, ellátja a törvényben vagy Korm. rendeletben hatáskörébe utalt egyéb feladatokat is.

4.1. A 2007. év gyámhatósági tevékenysége

A 2006. év végén 144 veszélyeztetett kiskorút tartott nyilván a gyámhatóság. A 2007. év folyamán 35 kiskorú gyermek került a nyilvántartásba, de 42 gyermek helyzete rendeződött, veszélyeztetettsége megszűnt, ezért ők a nyilvántartásból törlésre kerültek, így a 2007. év végén nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: 137.

2006 végén 94 védelembe vett gyermeket tartottak nyilván, ez 2007. végére 74 lett.

A 74 gyermekből 61-et vettek védelembe a gyermekjóléti szolgálat, 13-at pedig más szerv jelzése alapján. A Gyermekjóléti Szolgálat a védelembe vétellel érintett családból 45-öt gondozott a védelembe vétel elrendelése előtt.

Mind a 74 gyermek esetében kötelezték a szülőt és a gyermeket, hogy keresse fel a gyermekjóléti szolgálatot, tartsa a kapcsolatot a családgondozóval. 6 esetben kötelezték a szülőt arra, hogy vegye igénybe a gyermek napközbeni ellátását, 34 esetben állapítottak meg magatartási szabályokat a gyermek számára kifogásolt magatartásának megszüntetése érdekében. 20 esetben a szülőt figyelmeztették helytelen magatartásuknak a megváltoztatására.

10. táblázat
Veszélyeztetettség adatai

Veszélyeztetettség okai	2007
Környezeti	34
Magatartási	62
Anyagi	41
Összesen	137
<i>Alkoholizmus miatt is</i>	2
<i>Lakáskörülményei miatt is</i>	8

11. táblázat
A védelembe vétel adatai

Védelembe vétel okai	2007
Környezeti okból	15
Szülőknek felróható okból	20
Gyermeknek felróható magatartási okból	34
Gyermekek által elkövetett bűncselekmény miatt	3
Gyermekkorú bántalmazása miatt	2
Összesen	74

A 2007-es évben sor került egy újszülött kisgyermek nevelőszülőnél történő ideiglenes hatályú elhelyezésére, mert a Down-szindrómával született gyermeket a szülők nem kívánták hazavinni a kórházból. Egy 2 éves gyermeket az édesapja bántalmazott, ezért őt a gyámhatóság az anyai nagyszülőnél helyezte el. Sor került olyan ideiglenes hatályú elhelyezésre is, ahol a

16 éves leány kérte azt, mert szüleivel, családjával olyan viszonyba került, hogy úgy érezte, nem tud már otthon maradni.

A gyámhatóság a 2007. évben 11 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének ügyében intézkedett. 3 gyermek harmadik személynél került elhelyezésre, 1 újszülött nevelőszülőhöz került, 5-en a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Átmeneti Otthonába, 2-en pedig más bentlakásos intézményben kerültek elhelyezésre. Ez a mutató is csökkenést mutat a tavalyi évhez képest, amikor 18 gyermek elhelyezéséről kellett a gyámhatóságnak döntenie.

12. táblázat

Ideiglenes hatállyal elhelyezettek adatai

Ideiglenes hatállyal elhelyezettek	2007
Harmadik személynél	3
Nevelőszülő	1
Gyermekotthon	5
Más intézmény	2
Összesen	11

A gyámhatóságra 2007-ben 31 rendezetlen családi jogállású gyermekről érkezett értesítés, akiket születésükkor apa adatai nélkül anyakönyveztek. A 31-ből 4 esetben sikerült teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételével rendezni a gyermekek családi jogállását, a további 29 esetben az eljárás a gyámhivatalnál folytatódott.

2007-ben a gyámhatóság 474 határozatot hozott, a hozott határozatok ellen 7 esetben nyújtottak be fellebbezést. A Fővárosi Közigazgatási Hivatal Fővárosi Szociális és Gyámhivatal, mint másodfokú hatóság 4 határozatot helyben hagyott, egyet megváltoztatott. Két határozatot a gyámhatóság saját hatáskörben visszavont, illetve a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosított.

5. Gyámhivatali feladatok

A Gyámhivatal gyermekvédelmi feladatai közé tartozik a család vagy a gyermek krízishelyzete miatt a Gyámhatóság által ideiglenes hatállyal gyermekotthonban vagy nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek helyzetének vizsgálata után az esetleges átmeneti nevelésbe vétel. Olyan esetben is a Gyámhivatal dönt, amikor a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezés nélkül kerül átmeneti nevelésbe, mert családja vagy saját magatartása miatt ki kell emelni a környezetéből.

A Gyámhivatal hatáskörébe tartozik a tartós nevelésbe vétel, az utógondozás, illetve az utógondozói ellátás elrendelése, valamint az otthonteremtési támogatás megállapítása és a gyermektartásdíj megelőlegezése.

A 0-18 éves korosztályból (19 231 fő) nyilvántartott átmeneti nevelt gyermekek száma 71 fő, az említett korosztály teljes létszámának 0,37 %-a.

Az átmeneti nevelésbe vett kiskorúak száma 2006. évhez képest 4 fővel csökkent a 2007. évben. A tartós nevelt gyermekek száma 1 fő, amely a tavalyi évhez képest csökkenést jelent. Az átmeneti nevelésbe vételt 6 fiatal esetében szüntette meg a Hivatal nagykorúságuk elérése miatt.

A Gyvt. értelmében a 2007. évben felülvizsgált átmeneti és tartós nevelt gyermekek közül 8 gyermek családba történő visszahelyezése történt meg.

Az átmeneti nevelésbe vett gyermekeknél a nevelésbe vétel oka a gyermekek, illetve a szülők deviáns magatartása, életvitele, valamint szerepet játszott új tényezőként a család hajléktalaná válása (Gyvt. 77-79. §).

Az eljárásuk során a Gyvt-ben előírtakat alkalmazzák, de munkát nehezíti, hogy a TEGYESZ 30 napon belül (az ideiglenes elhelyezés időtartama, mely nem hosszabbítható meg) nem hozza meg a döntést a gyermek gondozási helyének kijelölésére és az egyéni elhelyezési tervre. Ha elhelyezési javaslat születik, akkor is előfordul, hogy a gyermek gondozási helyére nem tesznek javaslatot, így – gondozási hely hiányában – a Gyámhivatal nem tud döntést hozni a kiskorúak átmeneti nevelésbe vétele ügyében. Előfordul olyan eset is, amikor speciális ellátást igénylő gyermek elhelyezéséről kell dönteni, de egyetlen gyermekotthon sem tudja befogadni, így a gyermek veszélyeztetettsége továbbra is fennáll.

A probléma egyik megoldása az lenne, hogy – mint évekkel ezelőtt – az ideiglenes elhelyezés időtartama 60 napra módosulna, amit a Gyámhivatal optimálisnak tartana, mert az alatt az idő alatt minden iratot, nyilatkozatot, javaslatot a be tud szerezni, a jelenlegi 30 nap egyik szervnek sem elegendő, sem a TEGYESZ-nek, sem a Gyámhivatalnak. Fenti problémát folyamatosan jelzik a TEGYESZ felé, előző beszámolóikban jelzik a Fővárosi Gyámhivatal felé is.

A gyermekek átmeneti otthonában ideiglenesen elhelyezett gyermekek esetében nincs információ arról, hogy az ideiglenes elhelyezést követő pár napon belül – az ideiglenes elhelyezés nem került megszüntetésre – otthonukba eltávozhatnak, sőt azt követően ott tartózkodnak. Továbbra is szükséges lenne, hogy a speciális ellátást igénylő gyermekek részére több férőhelyű intézmény álljon rendelkezésre, valamint a hajléktalan családok elhelyezésére egy átmeneti otthon, mivel az anyaoththonokban teljes családokat nem fogadnak, szükséges lenne a kerületben egy anyaoththon is, a krízisotthonokban minimális a férőhely.

Az előző évekhez képest a gyámi tanácsadókkal, illetve a gyermekek törvényes képviselőjét ellátó kirendelt gyámokkal a Gyámhivatal kapcsolata javult.

Pozitív változás tapasztalható abban, hogy a felülvizsgálatok megtörténte előtt a gyámi tanácsadóktól, gyámoktól kért javaslatok általában időben megérkeznek, bár a javaslatok szinte azonos tartalmúak minden gyermeknél.

A Krízis Alapítvány és a TEGYESZ közötti szerződés értelmében az olyan átmeneti nevelésbe vett kiskorú, akit a Krízis Alapítvány gondozott, átmeneti nevelésbe vételt követően is maradhat megszokott környezetében. Az Alapítvány nagykorúságuk elérése után vállalja utógondozói ellátásukat. Az együttműködő, jó és szoros kapcsolat változatlan a Gyámhivatal és a Krízis Alapítvány között.

Az elmúlt időszakban egy ombudsmani jelentés felhívta a figyelmet arra, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni az alapellátásra, illetve az átmeneti gondozásra, ahol a gyermek gondozása a szülőkhöz közel oldható meg (helyettes szülői hálózat, hetes otthon).

Jelenleg a kerület területén nem működik sem helyettes szülői hálózat, sem hetes otthon. Bár a kerület rendelkezik ellátási szerződéssel, és a helyszínek megfelelnek a jogszabályban rögzített ellátási terület nagyságára vonatkozó rendelkezéseknek (51 km) azonban az ombudsmani álláspont szerint az esetleges szociális rászorultság, illetve a könnyebb kapcsolattartás fenntartása végett komfortosabb lenne, illetve kisebb érzelmi hullámot jelentene a gyermeknek és családjának, ha közelebb lenne az említett intézmény.

A jelzőrendszer működésében kisebb javulás tapasztalható. Azonban még mindig vannak arra hivatott intézmények – iskola, óvoda gyermekvédelmi felelőse, orvos, védőnő, ápolónő, egészségügyi intézmények – és személyek (Gyvt. 17. § (2) bekezdés) akik, és amelyek nem tájékoztatják kellő időben a Gyermekjóléti Szolgálatot vagy a Gyámhivatalt.

A családba fogadás jogintézményét az a szükségszerűség hívta létre, hogy ha a szülő akadályozva van gyermeke nevelésében, de van a családjában, vagy a család környezetében a kiskorú nevelésére alkalmas személy, aki ideiglenesen családjába fogadja, akkor a gyermeknek ne kelljen gyermekotthonba vagy más, idegen környezetbe kerülnie. A 2007. évben 14 fő a családba fogadott kiskorúak száma.

A 2007. évben utógondozói ellátásban 7 fiatal felnőtt részesült. A törvény pozitívuma, hogy a fiatal felnőttek részére legfeljebb 25 éves korukig biztosítja teljes ellátásukat. (Az utógondozói ellátás elrendelésének egyik fő indoka általában éppen az, hogy a fiatal nem tudja önállóan biztosítani létfenntartását.) Utógondozó segítségével könnyebb a fiataloknak munkát találni, illetve továbbtanulni (Gyvt. 93.). Az utógondozói ellátás jól működik, az otthonok segítik a nagykorúvá vált fiatalokat az életkezdésben.

A 2007. évben 5 esetben állapítottak meg otthonteremtési támogatást fiatal felnőtt részére. (Gyvt. 25-27. §). Az otthonteremtési támogatás megítélésével kapcsolatban továbbra is változtatásra szorulna a Gyvt. 25. § (2) bekezdése, amely kimondja, hogy mekkora összegű saját vagyon erejéig jogosult a fiatal felnőtt a támogatás igénybevételére. Az átmeneti, illetve tartós nevelt kiskorúak és az otthonok továbbra sincsenek motiválva a gyermek számlájára befolyt családi pótlékból származó összegek megtartásában, ezért igyekeznek a számlára befolyt összeget elkölteni.

Változtatni kellene az összeghatáron, hogy a fiatal felnőtt szélesebb körben igénybe vehesse a támogatást. Célszerű lenne a gyermek vagyonát nem beleszámítani az előírt, adható összegbe, vagy más módon segíteni az amúgy is hátrányos helyzetű gyermekek életkezdését, mert nem ösztönzi takarékoságra a fiatalokat, de a gyámot sem az, hogy az évek alatt összegyűjtött családi pótlék összegét a megítélhető otthonteremtési támogatásból le kell vonni. Ezt a problémát már az előző évi beszámolóban is jeleztük, azonban tisztában vagyunk azzal, hogy megoldása csak törvénymódosítással lehetséges.

A 2003. évben történt jogszabályváltozást követően albérleti díj fizetésére nem használható fel az otthonteremtési támogatás, ami igen hátrányosan érinti a fiatal felnőttet, mivel lakás vásárlására a megállapítható összeg nem elegendő.

A 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. § b) pontjában foglalt rendelkezés alapján a gyámhivatalok feladata intézkedni a bíróság, illetve a gyámhivatal által szabályozott kapcsolattartás végrehajtásáról. Ezek az ügyek a gyámhivatali munka legnehezebb területét jelentik.

Az előző évhez képest növekedett a kapcsolattartási ügyek száma. 2007. évben 80 eljárás indult ez ügyben, a problémát sok esetben a szülők közötti konfliktus okozza. A jogszabály lehetőséget ad arra, hogy kérelemre vagy hivatalból - a szülők közti ellentétek kezelésére - a Gyámhivatal megkeresse a Gyermekjóléti Központot, ahol mediációs eljárás keretében közvetítő (mediátor) szakemberek segíthetnek a szülők közötti problémák megoldásában, azonban ezt kevesen veszik igénybe.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében, ha a szülők, vagy más személy a kapcsolattartást szabályozó határozatnak nem tesz eleget, a Gyámhivatal végzésben elrendeli a végrehajtást, és a mulasztót figyelmezteti jogellenes magatartása megszüntetésére. Ennek eredménytelensége esetén a Közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló, 2004. évi CXL. törvény (KET) végrehajtására vonatkozó szabályait kell alkalmazni, amely a gyakorlatban a mulasztó szülő bírságolását jelenti a legtöbb esetben.

A rendőri közreműködést a kapcsolattartás létrejöttének elősegítésére a Gyámhivatal csak kivételesen és igen ritka esetben kéri, mert megítélésünk szerint az a gyermek egészséges lelki fejlődésére esetleg veszélyt jelenthet.

A kapcsolattartás végrehajtása tárgykörben a XI. kerületi Gyámhivatal 2007. évben 22 végzést hozott. Közel 250 000 Ft bírság kiszabására került sor a jogellenes magatartást tanúsító szülővel szemben. E nagyszámú intézkedés esetén eredményesnek mondható a Gyámhivatal munkája e téren, mivel az illetékes adóhatóság a pénzbírság adók módjára történő behajtásáról az előző évekhez képest rövidebb időn belül intézkedik.

Továbbra is nagy nehézséget jelent, hogy igen nehéz a szabályozásban foglaltakat végrehajtatni. Számos esetben a gyermekkel való kapcsolattartás a szülőknek csak ürügyül szolgál az egymással szemben lévő indulataik kiélésére.

A végrehajthatatlanság másik továbbra is fennálló oka a bírói szabályozás hiányosságai, pl. pótlás időpontja, gyermek átadásának-átvételének pontos helye, időpont pontos meghatározásának hiánya stb., amelyek nagyon fontos feltételek a bizonyítási eljárás során.

Jelenleg a gyermekjóléti központ vállalja az oda szabályozott kapcsolattartások esetében a felügyelet biztosítását, de csak hét közben.

Egyre több esetben (különös figyelemmel az igazságügyi szakértői vizsgálatok eredményére) lenne szükség a gyermekjóléti központ felügyelete mellett történő szabályozásra. A hétköznapi kapcsolattartás szabályozása mind a gyermek, mind a szülők esetében problematikus, szükséges lenne a hét végi, kapcsolattartási forma szabályozása.

Azonban erre nincs lehetőség, mivel ügyeleti rendszer nem működik a gyermekjóléti központnál. Ez a probléma jelenleg még megoldásra vár.

Gyermektartásdíj megelőlegezése tárgyában 2007-ben a Gyámhivatalhoz 10 kérelem került benyújtásra, mely 13 gyermeket érintett. Ismételt igénylések történnek. Ezért fontos lenne meghatározni a gyermektartásdíj átmeneti behajthatatlanságának időtartamát, azaz mennyi időt tekinthetünk átmeneti behajthatatlanságnak.

Az átmeneti nevelt gyermekek közül többen bűnelkövetés miatt előzetes letartóztatásban, ill. fiatakorúak BV. Intézetében tartózkodnak. Tovább kell fejleszteni a bűnmegelőzési, valamint a dropprevenciós munkát. A megelőzést a felvilágosítás hatékonyságának további javításával lehet megvalósítani.

A Gyvt. megszületésétől eltelt 11 esztendő. A gyakorlati tapasztalatok alapján úgy látja a Gyámhivatal, hogy hatni kell a szülők szülői felelősségtudatára azzal, hogy példát mutathatnak gyermekeiknek, hogyan kell az élet nehéz helyzeteit kezelni, egymást tiszteletben tartani, de nem áldozattá válni.

5. 1. A Gyámhivatal feladatainak mutatói

13. táblázat

A családbafogadás adatai

Megnevezés	2006	2007
Családbafogadott kiskorúak száma	5	14
Elutasított kérelmek száma	-	-
Folyamatban lévő ügyek száma	-	-

14. táblázat

Átmeneti neveltek adatai

Megnevezés	2006	2007
Előző év december 31-én nyilvántartott átmeneti neveltek száma	75	71
Tárgyévben átmeneti nevelésbe vett kiskorúak száma	21	8
Megszűnt átmeneti nevelések száma az év során	17	14
Átmeneti neveltek után fizetésre kötelezett hozzátartozók száma	34	42
December 31-én nyilvántartott átmeneti neveltek száma	75	71
- Ebből: örökbefogadhatónak nyilvánítottak száma	1	3

15. táblázat

Tartós neveltek adatai

Megnevezés	2006	2007
Előző év december 31-én nyilvántartott tartós neveltek száma	-	-
Tárgyévben tartós nevelésbe vett kiskorúak száma	2	1
Megszűnt tartós nevelések száma az év során	1	-
December 31-én nyilvántartott tartós neveltek száma	2	1

16. táblázat

Utógondozói ellátás

Megnevezés	2006	2007
Nevelőszülőnél elhelyezve	1	1
Gyermekotthonban elhelyezve	-	4
Utógondozói otthonban elhelyezve	-	2
Egyéb helyen elhelyezve	1	-
Elutasított kérelmek száma	-	-
Ellátásban részesült fiatal felnőttek száma	2	7

17. táblázat

Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése

Megnevezés	2006	2007
Tárgyév folyamán gyermektartásdíj megelőlegezése iránt indult eljárások száma	14	10
- Ebből érintett gyermekek száma:	20	13
Határozattal megelőlegezett gyermek-tartásdíjak száma	7	5
- Ebből érintett gyermekek száma	8	8
Elutasított kérelmek száma	7	4
Folyamatban lévő, illetve megszünt eljárás	16	1
December 31-én megelőlegezésben részesült gyermekek száma	27	20

18. számú táblázat

Othhonteremtési támogatás

Megnevezés	2006	2007
Támogatásban részesült fiatal felnőttek száma	3	5
Elutasított kérelmek száma	2	-

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

2007-ben az önkormányzati intézmények közül az Egyesített Bölcsődei Intézményekben tartott szakmai ellenőrzést a Szociális és Gyámhivatal.

Az összefoglaló megállapítások értelmében az intézmény rendelkezik a működéshez szükséges dokumentumokkal, a foglalkoztatottak létszáma megfelel, az elhelyezési és a tárgyi feltételek és a szakmai munka is megfelelő. A vezetett dokumentációk pontosak, naprakészek. Az intézmény az alapellátás magas színvonalú biztosítása mellett több szolgáltatást nyújt a kisgyermekek részére.

A vizsgálat három intézkedés megtételét határozta meg. A játszótéri eszközök bevizsgálását, a bölcsődei férőhelyek bővítését, illetve a napirend szervezésének újragondolását.

A napirend átszervezését az intézmény újragondolta, a játszótéri eszközök bevizsgálása folyamatban van. A bölcsődei férőhelyek bővítésére 2008. május elején kerül sor 20 férőhellyel.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

7.1. A gyermek- és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények esetében az elkövetés módja változik, mely az erőszakosságban, a nagyfokú agresszivitásban jelenik meg. Ez az Európában is jelen lévő tendencia sajnos kerületünkben is aktuális probléma, mely az újbudai lakosok biztonságérzetét, közérzetét nagymértékben befolyásolja.

Országszerte különféle megoldásokat keresnek a szakemberek e tendencia megállítására. Kerületünkben is minél hamarabb választ kell adni e folyamat kezelésére. Úgy gondoljuk, hogy a meglévő formák, programok, intézkedések struktúrák célirányos összehangolása, konkrét cselekvési program megalkotása eredményes választ adhat a jelenleg nagy társadalmi figyelmet kiváltó gyermek- és fiatalkori bűncselekmények visszaszorítására.

Az Újbudai Humán Szolgáltató Központ készülő gyermek- és fiatalkori bűnmegelőzési programja szervesen illeszkedik a Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiájához, ennek részét képezheti az innovációs módszerbeli változásaival.

Ennek fontos eleme, hogy a gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetését komplex módon szociálpolitikai, pedagógiai, pszichológiai szempontból vizsgálja, és a megoldásokat is ezen formákban kívánja megjeleníteni, a helyreállító igazságszolgáltatást (resztoratív módszert) alkalmazza.

A program alappillérei:

- a prevenció;
- a resztoratív (helyreállító) irányvonal;
- és az áldozatvédelem (viktimológia).

A gyermekvédelem rendszerének az iskolai gyermekvédelmi felelősök hálózatával hatékonyabban részt kell venni az iskolai felvilágosító tevékenységben, valamint a szabadidő-szervezésben. Ennek érdekében az Újbudai Humán Szolgáltató Központ a regionális iskolai koordinációs munkát a hat régióban visszaállítja (Albertfalva, Kelenföld, Lágymányos, Belkerület-Sasad, Órmező-Kelenvölgy, Gazdagrét-Madárhegy), és az iskolai koordinátorok feladatkörét bővíti.

Komoly feladatot jelent továbbá a tankötelezettség határának 18 évre történő emelése, ami miatt jelentősen nőhet az eddig is sok problémát okozó *túlkoros*, de tanköteles korú gyermekek iskolában tartása. Ennek megelőzése érdekében az Újbudai Humán Szolgáltató Központ terve között szerepel egy felzárkóztató, támogató csoport indítása mind a gyermekek, mind a szüleik számára. Ezen túlmenően külön programot kíván az intézmény indítani a magatartási és tanulási zavarok miatt magántanulóvá vált gyermekeknek.

A család megtartó erejében bízva, de látva annak diszfunkcióit, családi csoportokat kíván létrehozni a Központ, mely megerősíti a szülőket szülői szerepükben és tanácsot ad konfliktusaik kezeléséhez.

7.2. A gyámhatósági feladatok ellátása kapcsán a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet módosításával kikerült a jogszabályból az a rendelkezés, hogy a családgondozó által készített egyéni gondozási-nevelési tervet a jegyző minden esetben ismerteti a szülővel és a kiskorúval.

A tapasztalatok szerint jó gyakorlat volt, amikor a szülő és a gyermek is kifejtette véleményét az egyéni gondozási-nevelési tervről. Jó lenne, ha erre a rendelet lehetőséget adna.

7.3. Másik terület a bölcsődei férőhelyek iránti igény nagy mértékű megnövekedése, amely nagy kihívást jelent az Önkormányzat számára. A férőhelyek feltöltöttségének folyamatos figyelemmel kísérése és a rendszeres kapcsolattartás (szülők, óvodák, bölcsődék között) még kezelhetővé tette a helyzetet 2007-ben.

Mivel azonban az érdeklődés továbbra sem csökken a férőhelyeket bővíteni szükséges a kerületben, annak ellenére, hogy 2008. május hónapban 20 férőhellyel bővül a férőhelyszám az Egyesített Bölcsődei Intézményben.

A viszonylag kis férőhelyszámú, rugalmas ellátóhelyek, amelyeket civil szervezetek tartanak fenn megfelelő támogatással sokat segíthetnének a 0-3 éves korosztály igény szerinti, intézményes ellátásában.

A 2008. év fő feladata Újbuda Önkormányzata számára a bölcsődei férőhelyek biztosítása, az igények kielégítése. Ehhez kapcsolódóan fel kell mérni a további lehetőségeket és ha szükséges meg kell találni a kapcsolódási pontokat a civil szervezetekkel -ellátási szerződés kötése magánbölcsődével, családi napközivel-.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak a bemutatása, a fiatalkorú és gyermekkorú bűnelkövetők számának, a bűnelkövetés okainak a bemutatása

2005-ben fogadta el Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiáját.

8.1. Bűnmegelőzési Stratégia

A Stratégia célja, hogy a társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtése érdekében kifejtett tevékenységéhez.

A stratégiában megfogalmazott célok megvalósításával közbiztonsági tanácsnok, bűnmegelőzési referens valamint az Önkormányzat tulajdonában lévő Újbuda 11. Kht. foglalkozik, a megvalósításhoz szükséges anyagi forrást a XI. kerület Közbiztonságáért Közalapítvány szakmai elbírálás után, a helyi költségvetés keretéből biztosítja.

Feladatok:

- Vagyonvédelem, távfelügyelet

Az Újbuda 11. Kht. által kialakított vagyonvédelmi távfelügyeleti riasztórendszerre bekötött ügyfelek számára a szolgáltatás folyamatos biztosítása mellett az Önkormányzati objektumok díjmentes felügyelete zökkenőmentes volt.

- Térfigyelő kamerarendszer

Gazdagrét-Örmező, Lágymányos közbiztonságának javítása érdekében telepített térfigyelőrendszer folyamatos üzemeltetése mellett tanulmányterv készült a bővítés lehetőségéről. A lágymányosi térfigyelő rendszer kiépítése elkezdődött.

- Lakossági tájékoztatás, kapcsolattartás

A Szent Gellért tér 3-ban Bűnmegelőzési Centrum működik, amelynek feladata, hogy a tényleges bűnözés és a közbiztonság javítása érdekében tájékoztatást nyújtott a lakosság körében. Feladata volt a kerületi Rendőrkapitányság, az Önkormányzat, a bűnmegelőzés területén tevékenykedő szervezetek munkatársainak a kerületi lakosokkal való kapcsolatának jobbítása. A tanácsadás a személyes megkeresésen kívül telefonon is rendelkezésre állt.

- e-Magyarország Pont

A Bűnmegelőzési Centrum tevékenységéhez kapcsolva 2005. óta folyamatosan működik az e-Magyarország Pont, biztosítva a kerületi polgárok informatikai hozzáféréseinek ingyenes lehetőségét.

- Polgárőr Szolgáltató Centrum

Újbuda Önkormányzata támogatásával 2005-ben megalakult a kerületben működő polgárőr szervezetek által létrehozott Polgárőr Egyesület Koordinációs Tanácsa és a Polgárőr Szolgál-

tató Centrum. A Centrum működtetését az Újbuda 11 Kht. végzi. Feladata a bűnmegelőzés, bűnüldözés helyi szereplői tevékenységének összehangolása, segít az erőforrások mozgósításában, szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti az országos, illetve nemzetközi pályázatokon való részvételt. A mindennapi koordinációs munka mellett a Polgárőr Szolgáltató Centrum feladata a bűncselekmények megelőzésére időszaki akciók szervezése, Újbuda területén három járőrautóval végez folyamatosan járőrözést a polgárőrség.

Ezen kívül Esetmegbeszélő Klub üzemeltetését is biztosította az Önkormányzat. Az Oktatási Minisztérium által kiadott állásfoglalás szerint szükség van egy „regionális mentálhigiénés esetmegbeszélő műhelyhálózat „létrehozására”. Havonta biztosította az önkormányzat a pedagógusok közötti tapasztalatcserék lebonyolítását. Működött a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum. Az időközönként összehívott Konszenzus-konferenciákon a bűnmegelőzésben érintett kerületi szervezetek ismertetik az addig elvégzett tevékenységeiket, valamint egyeztetik a jövőre vonatkozó elképzeléseiket, terveiket úgy, hogy azok ne keresszék egymást sem, időben sem pedig felfogásban, megfeleljenek a korszerű iránymutatásoknak, a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia irányelveinek.

2005-től minden nyáron folyamatosan szervezésre kerül a zebegényi bűnmegelőzési tábor, hatvan kerületi gyermek részvételével, kétszer egy hét időtartamban. A tábor lakói ismereteket szereznek a bűnmegelőzés, az áldozattá válás elkerülhetőségének témakörében. Újbuda bűnmegelőzési honlapja széleskörű tájékoztatást nyújt az érdeklődők számára a bűnmegelőzés korszerű technikáinak vonatkozásában is.

Különös fontosságot tulajdonítva a prevenciónak, Újbuda Önkormányzata az Újbuda 11 Kht.-val közösen megszervezte a kerületi iskolákban a 2006-2007-es tanév folyamán tartandó, valamennyi felső tagozatos tanulót és gimnazistát érintő drog prevenciós előadás-sorozatát. A foglalkozások alkalmával az ismeretátadás közvetlen formában, interaktív módon történik, a hangsúly a droghasználat veszélyeire és a lehetséges jogi következményekre helyeződik. A bűnmegelőzéssel foglalkozó helyi szakemberek fontosnak tartják, hogy a saját (helyi önkormányzat költségvetési támogatás) pénzeszközökön kívül, sikeres pályázatok útján központi forrásokhoz jussanak.

2005. október 1. óta a kerületi bűnmegelőzési stratégiában megfogalmazottaknak megfelelően az önkormányzat bűnmegelőzési tevékenységét a hivatalban dolgozó bűnmegelőzési referens szervezi és irányítja. Feladatkörében ellátja a stratégia végrehajtásának koordinálását, napi munkakapcsolatot tart az önkormányzat közbiztonsági tanácsnokával és a területért felelős vezetőkkel.

A közterületek rendjére, tisztaságára vonatkozó szabályok végrehajtásának ellenőrzésére, a jogi normákba ütköző cselekmények megelőzésére, meggátolására, megszüntetésére, továbbá a közterületen folytatott engedélyhez kötött tevékenységek szabályszerűségének ellenőrzésére 2007-ben Újbuda Képviselő-testülete döntést hozott a Helyi Közterület felügyelet megalakításáról. A Felügyelet kialakítása jelenleg folyamatban van.

8.2. Az ifjúkori bűnözés alakulása

Az elmúlt évek statisztikai adatai azt mutatják, hogy az ismertté vált bűnelkövetők száma folyamatosan nő. Ezzel ellentétben a fiatalok bűnelkövetők száma csökken, ami elsősorban a fiatalok populáció csökkenésével hozható összefüggésbe.

A kiskorúak bűnözésével kapcsolatban az alábbi általános megállapítások tehetők:

- a leggyakrabban kisebb értékű vagyon elleni bűntetteket követnek el;
- bűncselekményeiket legtöbbször többen, társas elkövetési alakzatban valósítják meg;
- cselekményeik többségét saját korosztályuk tagjainak sérelmére követték el;
- gyakoriak a közeli, vagy alkalmi ismerőseik sérelmére elkövetett lopások és rablások, valamint testi sértések.

A kis és fiatalkorúak bűnözéséről pontos számadatokkal nem rendelkezünk. Ennek két fő oka van. Az egyik a hatóság előtt rejtve maradó bűncselekmények köre. Sok esetben a magánindítvány hiánya miatt nem indul eljárás, de előfordul, hogy a sértettek a büntethetőséget kizáró ok miatt nem is jelentik a történeteket. A másik tényező az elkövető személyének felderítetlensége. Az ismeretlen tettes mutató az összes ismertté vált bűncselekmény mintegy 20 %-a. Ebben a körben csak becsülni lehet az esetleges kiskorú elkövetők arányát.

Továbbra is a vagyon elleni cselekmények, ezek közül is a kisebb értékű, alkalmi jellegű lopások teszik ki a bűncselekmények túlnyomó részét. Sok kis és fiatalkorú elkövető a gépkocsi feltöréseknél, motiválatlan rongálásoknál. A fiatalkorúak a csoportosan elkövetett rablásokban való részvétele magas. Gyakori a társas bűnelkövetés is. A kortárs csoportok létszáma jellemzően 3-6 fő. Nem ritkán jelen vannak az ifjú felnőttek is, mint hangadók, irányítók. A rablásokat szinte kivétel nélkül együttesen követik el. A fiatalok egyre több értéket hordanak magukkal. Az értékesebb ruhadarabok, karórák, kerékpárok, mobiltelefonok, készpénz, erőszakos megszerzése igen gyakori.

A kábítószerrel való visszaélések tekintetében a fiatalkorúak részvétele egyre jelentősebb, riasztó tény, hogy egyre több gyermekkorú is részt vesz ilyen bűncselekmények elkövetésében. A bűnügyi adatok szerint az eddig rendszerint csak fogyasztói magatartást kifejtő fiatalok már terjesztőként is részt vesznek az elkövetésben. A személy elleni támadásoknál az erőszakos elkövetés dominál, nem ritka a durva, kegyetlen végrehajtás sem.

Az elmúlt évek tendenciái alapján megállapítható, hogy az ifjú korosztályok bűnözésben való részvétele egyre jelentősebb. Az elkövetési magatartások és a potenciális elkövetők jellemző, felismerhető sajátosságokkal rendelkeznek. Az ifjúkori devianciák életkorhoz köthetők, gyakran kriminalitás közeli helyzetet mutatnak. Az erőszakos cselekmények száma és tartalma negatív irányba mozdult el, agresszív, kegyetlen elkövetési módszerek jelentek meg. A gyermekek sérelmére elkövetett személy elleni támadások száma emelkedett.

A kábítószer-bűnözés kiemelt célpontjai továbbra is a fiatalkorúak. A kábítószer árusítása pedig új pénzszerzési formává nőtte ki magát.

9. Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

9.1. Anyaoltalmazó Alapítvány (1201 Budapest, Török Flóris u. 228.)

Az Anyaoltalmazó Alapítvány családok átmeneti otthonában a XI. kerületi állandó lakóhellyel rendelkező, krízishelyzetbe került családok elhelyezését segíti a megkötött ellátási szerződés értelmében.

Az Alapítvány 2007-ben 4 XI. kerületi állandó lakóhellyel rendelkező anyát és öt gyermeket látott el, akik összesen 512 gondozási napot töltöttek el az intézményben.

9.2. Krízis Alapítvány (1225 Budapest, Nagytétényi út 266.)

A Krízis Alapítvány és a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata között létrejött ellátási szerződés értelmében 2007-ben is tizenkét férőhely erejéig a XI. kerület területén

állandó lakóhellyel rendelkező, krízishelyzetbe került, hatodik életévüket betöltött de legfeljebb 19 éves korig gyermekotthoni elhelyezést biztosít átmeneti otthonukban.

Az Alapítványnál 2007-ben megnőtt a gondozottak száma. 30 fő ellátásáról gondoskodtak. Az ellátottak 3 633 gondozási napot töltöttek az intézményben.

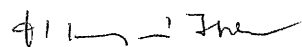
9.3. Sorsunk és Jövőnk Alapítvány (2045 Törökbálint, Köztársaság tér 7.)

A Sorsunk és Jövőnk Alapítvány a XI. kerület területén lakóhellyel rendelkező, krízishelyzetbe került 5 család részére folyamatos elhelyezést és szakmai szolgáltatást nyújt családok átmeneti otthonában az önkormányzattal kötött ellátási szerződés értelmében.

Az Alapítvány 2007-ben 11 családot, 19 felnőttet és 22 gyermeket összesen 41 főt láttak el a kerületből. A bekerülés okai életvezetési probléma miatt /44 %/, családi konfliktus miatt /29 %/ bántalmazás miatt /20 %/ valamint a gyermek egészségügyi problémája /7 %/ voltak.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata 2007-ben is teljesítette a Gyvt. által meghatározott feladatait, kötelezettségeit. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a határozati javaslatot pedig elfogadni szíveskedjék.

Budapest, 2008. május 6.

Veresné Krajcár Izabella